

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Цветанка Петрова Петранова, дм,

„Катедра по вътрешни болести” и Клиника по Ревматология на УМБАЛ „Св. Иван Рилски”,

Медицински университет, гр. София

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“

Докторска програма „Ревмаология“,

Професионално направление 7.1. Медицина,

Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт

Катедра по Пропедевтика на вътрешните болести

Автор: д-р Елена Кирилова Кирилова, дм

Тема: „Създаване на специфичен национален модел за предсказване на остеопорозния фрактурен риск и оценка на костната минерална плътност на аксиален скелет чрез радиофреквентна ехографска мултиспектрометрия (РЕМС)”

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител за изготвяне на настоящото становище е в съответствие със Закона за развитието на академичния състав на Р България, Правилника на този закон за приложение в МУ гр.Пловдив и процедурата за придобиване на НС ”Доктор на науките” в МУ –гр Пловдив като включва всички необходими документи.

Д-р Елена Кирилова е завършила медицина в Медицински факултет, Тракийски университет, гр.Стара Загора през 2016 г. След докторантура в Медицински Факултет, ТУ- гр. Дрезден, Германия тя придобива научна степен Доктор през 2018г. Чрез конкурс е избрана за Асистент по Вътрешни болести в Бургаски университет “Асен Златаров”, където е призната научната степен. Д-р Кирилова специализира Ревматология в УМБАЛ „Д-р Георги Странски” гр. Плевен. Придобива сертификат за остеодензитометрия с DEXA

и международен сертификат за остеодензитометрия с РЕМС. Владее отлично английски и немски език.

1. Актуалност на проблема: Темата на дисертационния труд е актуална и значима. Остеопорозата е социално-значимо заболяване, характеризиращо се с влошаване на микроархитектониката на костта и с последващо увеличаване на костната чупливост. Наличието обаче на пациенти с остеопения и нискоенергийни фрактури води до включване на допълнителни рискови фактори освен костната минерална плътност (КМП) към оценката на фрактурния риск. Най-популярен е FRAX моделът за определяне на фрактурния риск при мъже и жени чрез рискови фактори с или без стойностите на КМП. Д-р Елена Кирилова участва в създаването на националния "FRAX" модел, който е официално публикуван на уеб страницата на Университета на Шефилд, на база на който всеки българин може да оцени фрактурния си риск като въведените от него данни се сравняват с данните за българската популация, а не както до сега – с данните за други националности. Освен това авторката на дисертационния труд за пръв път в България провежда остеодензитометрия на аксиален скелет с иновативна ехографска методика, наречена „Радиофреквентна ехографска мултиспектрометрия (РЕМС)“ и описва получените резултати като създава специфични модели за предсказване на Т-скор < -1 стандартно отклонение (СО) на лумбален гръбнак и за предсказване на фрактурен риск „FRAX“ $\geq 20\%$ чрез РЕМС. Поставените цели и задачи са подкрепени от резултатите и изводите. Получените данни имат важно приложение в ежедневноната практика.

2. Познаване на проблема: Авторката на дисертационния труд познава проблема детайлно като е оценила литературния материал на база на 478 литературни източника, от които 8 на кирилица, а останалите на латиница.

3. Методика на изследването: Избраната методика съответства на поставената цел и на задачите. Статистическата обработка е направена с надеждна статистическа програма SPSS версия 19.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд: Литературният обзор е изчерпателен и конкретен, обхваща 54 страници, представлява систематизиран вид на новостите по проблема и показва умението на авторката да подбира и анализира критично литературните източници.

Целта и задачите са представени на 1 страница. Целта е ясно формулирана. Задачите са 11 и са дефинирани в подкрепа на основната цел.

Разделът „Клиничен материал и методи“ е написан на 19 страници. Изследвани са честотата на бедрените фрактури в старозагорска област в рамките на периода между 2015-2017 г., както и е направена остеоденситометрия на аксиален скелет при 324 жени с иновативната РЕМС технология.

Резултатите са представени на 41 страници, систематизирани са логично и са написани последователно. Онагледени са в таблици, фигури и графики.

Главата „обсъждане“ се състои от 23 страници и показва уменията на авторката да дискутира критично и ерудирано собствените резултати с предходни проучвания.

Приемам всички изводи и приноси, направени в дисертационния труд.

Д-р Кирилова изпълва минималните изисквания на ПП на ЗРАСРБ

Група показатели	Изискване за доктор на науките по правилник	Изпълнени точки за доктор на науките
А дисертационен труд, доктор	50	50
Б		
В (издадена монография) Показател 3	100	100
Г -публикации и доклади	100	262,5
Д - цитирания	150	230

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Дисертационният труд съдържа съществени научни, научно-приложни и приложни резултати, които предствляват оригинален принос в медицинската наука по определяне на риска от остеопороза. Спазени са изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му с минималните изисквания, както и критериите на Регламента на МУ Пловдив за придобиване на НС. Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** на научния труд и **предлагам на Научното жури да**

присъди научна степен „доктор на науките” по Докторска програма Ревматология в професионално направление 7.1. Медицина, 7. Здравеопазване на д-р Елена Кирилова Кирилова, дм.

18.05.2021

доц. Цветанка Петранова, дм